

Μεγάλη Τρίτη - Των Δέκα Παρθένων

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Συναξαριακές Μορφές](#)

Μεγάλη Τρίτη - Των Δέκα Παρθένων

Εορτάζει 5 ημέρες πριν το Άγιο Πάσχα.

Τρίτη μεγίστη Παρθένους δέκα φέρει,
Νίκην φερούσας άδεκάστου Δεσπότη.

Κατά την Μεγάλη Τρίτη επιτελούμε ανάμνηση της περί των δέκα παρθένων γνωστής παραβολής του Κυρίου. Η Εκκλησία μας καλεί να είμεθα έτοιμοι για να υποδεχθούμε, κρατώντες τις λαμπάδες των αρετών μας, τον ουράνιον Νυμφίο, τον Κύριον Ιησού, ο Οποίος θα έλθει αιφνίδια, είτε ειδικά κατά τη στιγμή του θανάτου μας, είτε γενικά κατά τη Δευτέρα Παρουσία.

Επίσης μας καλεί, φέρουσα ενώπιό μας και τη παραβολή των ταλάντων, να καλλιεργήσουμε και να αυξήσουμε τα χαρίσματα που μας έδωσε ο Θεός.

Ο Κύριός μας, ο Ιησούς Χριστός, όταν ανέβαινε στα Ιεροσόλυμα και πλησίαζε προς το εκούσιο Πάθος, έλεγε στους μαθητές Του ορισμένες παραβολές για να τους προετοιμάσει. Μερικές, μάλιστα, τις έλεγε για να καυτηριάσει και να χτυπήσει του

Γραμματεῖς και τους Φαρισαίους. Μια από αυτές, τη σημερινή των δέκα παρθένων, την εἶπε για να παρακινήσει μεν όλους προς την ελεημοσύνη, αλλά και να διδάξει όλους μας να είμαστε έτοιμοι πριν μας προλάβει το τέλος του θανάτου. Επειδή έχει πολλή δόξα η παρθενία (πραγματικά είναι μεγάλο κατόρθωμα!) και για να μη βρεθεί κάποιος που κατορθώνει αυτό το μεγάλο έργο, αλλά παραμελεί τα άλλα και ιδίως την ελεημοσύνη, προβάλλει αυτή τη παραβολή. Τρέχει πολύ γρήγορα η νύκτα της παρούσης ζωής, έτσι οι παρθένες όλες νύσταξαν και κοιμήθηκαν, δηλαδή πέθαναν, γιατί ο θάνατος λέγεται και ύπνος. Καθώς κοιμόντουσαν, στη μέση της νύχτας ακούσθηκε μια δυνατή φωνή που έλεγε: «Να ἔτος ο Νυμφίος, έρχεται! Βγείτε όλες να Τον προϋπαντήσετε!». Τότε οι φρόνιμες παρθένες που είχαν φροντίσει να έχουν άφθονο λάδι, συνάντησαν τον Νυμφίο και μπήκαν μέσα μαζί Του, όταν ανοίχθηκαν οι πύλες. Αυτές κοντά στις άλλες αρετές και μάλιστα της παρθενίας, φρόντισαν να έχουν άφθονο και το λάδι της ελεημοσύνης. Αντίθετα οι άλλες πέντε παρθένες που δεν είχαν αρκετό λάδι, όταν ξύπνησαν ζητούσαν λίγο από τις φρόνιμες, αλλά μετά θάνατο δεν είναι εύκολο να αγοράσεις λάδι από αυτούς που το πουλούν, δηλαδή τους φτωχούς. Αυτές, η παραβολή, τις ονομάζει μωρές, γιατί ενώ κατόρθωσαν το δυσκολότερο, την "παρθενία", παραμέλησαν το ευκολότερο γιατί ήταν ανελεήμονες καρδιές.

Όποιος λοιπόν κατορθώσει μια αρετή – έστω μεγάλη – αλλά δε φροντίσει και για τις άλλες και ιδίως την ελεημοσύνη, δε μπορεί να μπει μαζί με το Χριστό στην αιώνια ανάπαυση και γυρίζει πίσω ντροπιασμένος. Και τίποτα δεν είναι πιο λυπηρό και πιο ντροπιαστικό από μια "παρθένο" που νικιέται απ' τον έρωτα των χρημάτων.

Ἀπολυτίκιον

Ἦχος πλ. δ'.

Ἴδοὺ ὁ Νυμφίος ἔρχεται ἐν τῷ μέσῳ τῆς νυκτός, καὶ μακάριος ὁ δοῦλος, ὃν εὐρήσει γρηγοροῦντα, ἀνάξιος δὲ πάλιν, ὃν εὐρήσει ράθυμοῦντα. Βλέπε οὖν ψυχὴ μου, μὴ τῷ ὕπνῳ κατενεχθῆς, ἵνα μὴ τῷ θανάτῳ παραδοθῆς, καὶ τῆς βασιλείας ἔξω κλεισθῆς, ἀλλὰ ἀνάνησον κράζουσα· Ἄγιος, Ἄγιος, Ἄγιος εἶ ὁ Θεός, διὰ τῆς Θεοτόκου ἐλέησον ἡμᾶς.

(Μετάφραση Ανδρέας Θεοδώρου)

Να, ὁ Νυμφίος ἔρχεται στὸ μέσο τῆς νύχτας, κι εὐτυχισμένος θὰ εἶναι ὁ δοῦλος ποὺ θὰ τὸν βρεῖ (ὁ Νυμφίος) ξάγρυπνο νὰ τὸν περιμένει· ἀνάξιος ὅμως πάλι θὰ εἶναι ἐκεῖνος, ποὺ θὰ τὸν βρεῖ ράθυμο καὶ ἀπροετοίμαστο. Βλέπε, λοιπόν, ψυχὴ μου νὰ μὴ βυθιστεῖς στὸν πνευματικὸ ὕπνο, γιὰ νὰ μὴν παραδοθεῖς στὸ θάνατο (τῆς

ἀμαρτίας) καὶ νὰ μείνεις ἔξω τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Ἀλλὰ ἀνάνηψε κρᾶζοντας· Ἄγιος, ἅγιος, ἅγιος εἶσαι ἐσὺ ὁ Θεὸς· σῶσε μας διὰ τῆς προστασίας τῶν ἐπουρανίων ἀσωμάτων δυνάμεων (τῶν Ἀγγέλων).

Κοντάκιον

Ἦχος β'. Τὰ ἄνω ζητῶν.

Τὴν ὥραν ψυχῆ, τοῦ τέλους ἐννοήσασα, καὶ τὴν ἐκκοπήν, τῆς συκῆς δειλιάσασα, τὸ δοθέν σοι τάλαντον, φιλοπόνως ἔργασαι ταλαίπωρε, γρηγοροῦσα καὶ κρᾶζουσα· Μὴ μείνωμεν ἔξω τοῦ νυμφῶνος Χριστοῦ.

Κάθισμα

Ἦχος δ'. Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ Σταυρῷ.

Τὸν Νυμφίον ἀδελφοὶ ἀγαπήσωμεν, τὰς λαμπάδας ἑαυτῶν εὐτρεπίσωμεν, ἐν ἀρεταῖς ἐκλάμποντες καὶ πίστει ὀρθῇ, ἵνα ὡς αἱ φρόνιμοι, τοῦ Κυρίου παρθένοι, ἔτοιμοι εἰσέλθωμεν, σὺν αὐτῷ εἰς τοὺς γάμους· ὁ γὰρ Νυμφίος δῶρον ὡς Θεός, πᾶσι παρέχει τὸν ἄφθαρτον στέφανον.

Ἔτερον Κάθισμα

Ἦχος δ'. Κατεπλάγη Ἰωσήφ.

Βουλευτήριον Σωτήρ, παρανομίας κατὰ σοῦ, Ἱερεῖς καὶ Γραμματεῖς, φθόνῳ ἀθροίσαντες δεινῶς, εἰς προδοσίαν ἐκίνησαν τὸν Ἰούδαν· ὅθεν ἀναιδῶς, ἐξεπορεύετο, ἐλάλει κατὰ σοῦ, τοῖς παρανόμοις λαοῖς. Τί μοι φησὶ παρέχετε, κἀγὼ ὑμῖν αὐτὸν παραδώσω εἰς χεῖρας ὑμῶν; Τῆς κατακρίσεως τούτου ῥῦσαι, Κύριε τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ἔτερον Κάθισμα

Ἦχος πλ. δ'. Τὴν σοφίαν καὶ Λόγον.

Ὁ Ἰούδας τῇ γνώμῃ φιλαργυρεῖ, κατὰ τοῦ Διδασκάλου ὁ δυσμενής, κινεῖται βουλεύεται, μελετᾷ τὴν παράδοσιν, τοῦ φωτὸς ἐκπίπτει, τὸ σκότος δεχόμενος,

συμφωνεῖ τὴν πράσιν, πωλεῖ τὸν ἀτίμητον· ὄθεν καὶ ἀγχόνην, ἀμοιβὴν ὧν περ ἔδρα, εὐρίσκει ὁ ἄθλιος, καὶ ἐπώδυνον θάνατον. Τῆς αὐτοῦ ἡμᾶς λύτρωσαι, μερίδος Χριστέ ὁ Θεός, τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρούμενος, τοῖς ἐορτάζουσι πόθω, τὸ ἄχραντον Πάθος σου.

Ὁ Οἶκος

Τὶ ραθυμεῖς ἀθλία ψυχὴ μου; τί φαντάζῃ ἀκαίρως μερίμνας ἀφελεῖς; τί ἀσχολεῖς πρὸς τὰ ρέοντα; ἐσχάτη ὥρα ἐστὶν ἀπ' ἄρτι, καὶ χωρίζεσθαι μέλλομεν τῶν ἐνταῦθα, ἕως καιρὸν κεκτημένη, ἀνάνησον κράζουσα· Ἡμάρτηκά σοι Σωτὴρ μου, μὴ ἐκκόψῃς με, ὥσπερ τὴν ἄκαρπον συκῆν, ἀλλ' ὡς εὐσπλαγχνος Χριστέ, κατοικτεῖρησον, φόβῳ κραυγάζουσαν· Μὴ μείνωμεν ἔξω τοῦ νυμφῶνος Χριστοῦ.

(Μετάφραση Ανδρέας Θεοδώρου)

Γιατὶ εἶσαι ὀκνηρὴ καὶ ἀδιάφορη, ἀθλία μου ψυχὴ; Γιατὶ φαντάζεσαι ἄκαιρα μερίμνες ἀνόητες καὶ μάταιες; Γιατὶ ἀσχολεῖσαι μὲ πράγματα ποὺ ρέουν καὶ χάνονται; Σὲ λίγο φθάνει ἡ τελευταία ὥρα τῆς ζωῆς μας καὶ πρόκειται νὰ χωριστοῦμε ἀπὸ τὰ πράγματα τοῦ κόσμου τούτου. Ὅσο ἀκόμη ἔχεις καιρὸ, σύνελθε ἀπὸ τὴν ἀδιαφορία, κράζουσα· Ἀμάρτησα ἐνώπιόν σου, Σωτῆρα μου· μὴ μὲ κόψεις ὅπως τὴν ἄκαρπη συκὴ, ἀλλὰ ὡς σπλαχνικὸς Πατέρας, Χριστέ, δεῖξε συμπάθεια σὲ μένα, ποὺ κραυγάζω· νὰ μὴ μείνουμε ἔξω ἀπὸ τὸ νυμφῶνα τοῦ Χριστοῦ.

Οπτικοακουστικό Υλικό

Μεγάλη Τρίτη - Των Δέκα Παρθένων

Μεγάλη Τρίτη - Των Δέκα Παρθένων

Μεγάλη Τρίτη - Των Δέκα Παρθένων

Μεγάλη Τρίτη - Των Δέκα Παρθένων

Μεγάλη Τρίτη - Των Δέκα Παρθένων

Πηγή: saint.gr